

Nu cu foarte mult timp în urmă, utilizarea bambusului în construcții moderne, ca material de finisaj, reprezenta o abordare de-a dreptul exotică. Astăzi este recunoscut că, din respect pentru planeta de care ne tot batem joc, alegerea unui material de construcție care se regenerează ușor, a unei ierbi uriașe - cum defineam bambusul în urmă cu câteva luni - nu mai este un act de snobism exotic, ci de... responsabilitate!

Sigur însă că bambusul și pluta nu sunt singurele materiale lemnoase exotice și în același timp ecologice care pot fi utilizate.

text: dr. arh. Ana Maria DABIJA

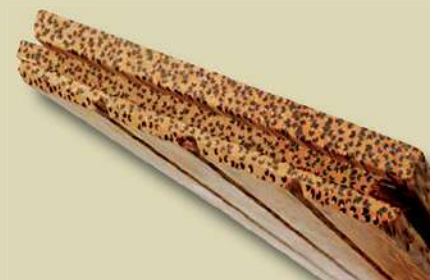
PARADOXUL EXOTISMULUI

Foto: © by Henrique Vicente

Foto: © by [papa]

lor - ajunge la maturitate în cinci-șase ani, ceea ce îl duce în familia materialelor ecologice. E adevărat că, dintre toți palmierii, cocotierul este cel mai „violet”: crește cel mai repede.

Pardoselile din lemn de cocotier sunt relativ asemănătoare cu cele din bambus: au o culoare aurie, chiar și în varianta de culoare închisă. Nu se folosește ca parchet masiv ci stratificat, tăiat în lungul fibrei sau transversal.

Ca și în cazul bambusului, pardoseala din lemn de cocotier trebuie întreținută cu atenție: se protejează cu covoare, ca să nu se zgârie, se șterge apa de pe suprafața parchetului (dacă a curs în mod accidental), substanțele uleioase de curățare trebuie evitate, mobilierul nu se târăște pe parchet, ci se ridică și se așează pe poziție.

COCOTIERUL

O propunere este aceea de utilizare a cocotierilor bătrâni care nu mai produc fructe.

Spune producătorul respectiv că un cocotier de circa 60-80 de ani nu mai produce nuci, și prin urmare s-ar justifica tăierea lor și replantarea altor cocotieri.

Tot producătorul afirmă că duritatea lemnului de cocotier este comparabilă cu cea a stejarului, arțarului și a unor specii de arbori exotici.

Chiar dacă trăiește mult, cocotierul (denumirea latină este „Cocos nucifera”) - ca și celelalte specii din familia palmieri-

Foto: © by Pannanmasai

ULTIMA MODĂ: LEMN DE PREȚ... RECUPERAT

Alte pardoseli exotice pot fi... surprinzătoare prin dimensiunea exotismului: sunt la mare modă pardoseli din lemn

de preț... recuperate!
În Statele Unite de pildă, pardoseli din lemn prețios, recuperate de la monumente (mă întreb și eu, ca omu', de ce nu au fost păstrate la monumentele respective pardoselile originale...), se curăță și asigură nu numai un strat de uzură, ci și o poveste.

De exemplu, există sisteme de pardoseli realizate prin prelucrarea grinzilor și scândurilor din lemn ale vechilor hambare, case și fabrici construite înainte de 1900.

PINUL AMERICAN

Iată o poveste americană cu copaci: atunci când a fost colonizată America de Nord, specia de lemn cea mai utilizată atât în construcția de case, cât și pentru ambarcațiuni, era LONG LEAF YELLOW PINE (pinul galben cu frunza lungă), în latină „Pinus palustri”. Este un arbore cu o mare rezistență la foc. Are nevoie de circa 100-150 de ani

să ajungă la maturitate, și trăiește cam 500 de ani. În primii ani de viață (între 5 și 12 ani) se prezintă ca un snop de iarbă, cum spuneam, cu o mare rezistență la foc.

În urmă cu câteva sute de ani, această specie de pin ocupa un teritoriu vast, pe întreaga coastă atlantică a Americii de Nord. Astăzi, din pădurile acelea a mai rămas cam... 3% (tragic, nu?), sava-nele fiind practic măcelărite, specia nobilă fiind înlocuită cu una mai repede crescătoare, tot de pin.

Deși este arbore protejat, se comercializează cherestea din această specie, care însă nu a ajuns la maturitate (e cam mult de așteptat...) din rezervațiile amenajate.

Este arborele care reprezintă simbolul statului Alabama.

finisaje

Astăzi, acest lemn vechi este denumit de americani „HEART PINE”. Inelele de creștere și conținutul mare de duramen îi dau un aspect deosebit de frumos.

CASTANUL DULCE

O altă specie lemnoasă reciclată în America este castanul dulce, odinioară folosit de asemenea pe scară largă datorită măreției sale și rezistenței deosebite. În zona lacului Ontario, în urmă cu peste o sută de ani, pădurile de castan dominau peisajul. Din castan se produceau stâlpi de telegraf, mobilier și instrumente muzicale.

În 1904, New York-ul s-a confruntat cu o epidemie năpraznică de filoxeră. De la New York plaga s-a întins pe întreg cuprinsul pădurilor nord-americane de castani, distrugând totul în cale.

Sau aproape totul. Prin 1920 epidemia a ajuns în Ontario, iar până prin 1940 ucisese deja cam două milioane de arbori. Până în anul 1950, pe continentul nord-american muriseră nouă milioane

de castani.

Filoxera s-a răspândit prin spori, cu ajutorul vântului, păsărilor, animalelor mari și mici. Plaga pătrunde în arbore prin zonele sensibile: răni și creștări ale cojii, crengi rupte.

Odată intrat în pom, viermele împiedică ascensiunea apei și nutrienților în zonele de deasupra sa. Nu afectează rădăcinile, și de aceea copacii au agonizat

finisaje

Foto: www.bulldirect.com

Foto: www.bulldirect.com

finisaje

Foto: © By Soil-Science.info

și au format lăstari noi de la rădăcină, ceea ce explică numărul mare de copaci tineri. În 1987 castanul dulce a fost declarat specie pe cale de dispariție și

torie relativ asemănătoare cu aceea a castanului american. Secole de-a rândul a reprezentat lemnul pentru construcție cel mai prețios.

este un arbore protejat. Astăzi mai trăiesc numai 3% din arborii pădurilor de acum un veac.

PEROBA

Peroba, un arbore brazilian (denumirea latină este „Aspidosperma”) a avut o si-

Aspectul acestui copac este maiestuos: poate ajunge pe la 30 metri înălțime în mediul său natural - pădurea tropicală - iar trunchiul poate avea și diametrul de un metru.

Are o culoare maro deschis, cu nuanțe rozalii, mov sau maro închis.

Este un lemn cu greutate medie, ușor de fasonat și de lipit, care capătă lustru ușor.

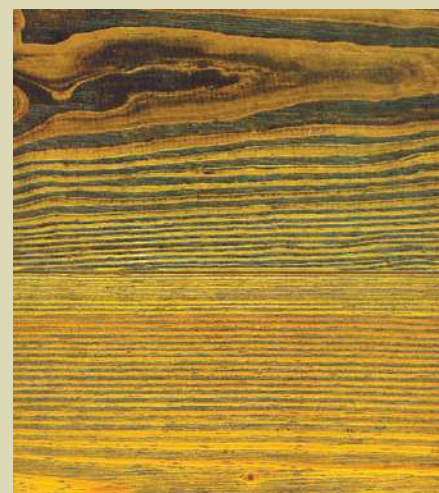
Este mai rezistent decât tecul.

A fost utilizat în mobilier și în construcții (lambrisări, pardoseli, tâmplării etc.). Astăzi, tăierea acestei specii de arbori este interzisă în Brazilia.

MARCA „ECO-FRIENDLY”

Nu trebuie să credeți că la o demolare se ia pardoseala și se pune în altă parte! Se curăță, se taie, se tratează, finisează, și de multe ori intră în alcătuirea unei pardoseli din înlocuitori de parchet, o pardoseală stratificată sau laminată.

Care la rândul ei poartă marca „eco-friendly”, adică este realizată cu materiale ecologice, care nu afectează mediul înconjurător sau pe noi.

Ceea ce este important este că se caută acest mod de post-utilizare a materialelor, expresia „din leagăn în mormânt” începând a fi înlocuită cu „din leagăn în leagăn”.

Producătorii de pardoseli (tot americani, că de pe acolo sunt poveștile mele din acest articol) combină esențe cu caracteristici fizico-mecanice diferite, pentru a realiza pardoseli recuperate de o deosebită frumusețe și rafinament.

Povestea mea de peste ocean are, evident, o morală. Încercați să dați, spre reciclare, deșeuri din lemn. Nu o să reușiți. Cel puțin nu în București. Răspunsul este invariabil: „dați-l ca lemn de foc”.

Și bietul codru, recunoscut cândva a fi „frate cu românul”, astăzi „de secure se tot pleacă”, până nu vom mai avea nici păduri, nici umbră, nici aer pe care să-l respirăm... Doamne, dar ce vile-pălătoae vom avea în locul pădurilor... ■

